

La Humanitat

Any II : Núm. 305

Barcelona, dimarts, 7 de novembre 1932

Redacció i Administració: Ronda Sant Pere, 11, pral. : Telèfons 24646 i 24647

Impremta: Muntaner, 49 : : Telèfon 31518

Fundador: LLUIS COMPANYS

PARLA M. HERRIOT

«Si la democràcia d'Europa es manté unida, no corre cap perill»

El President del Govern francès, Mr. Eduard Herriot, ha sostingut amb un periodista la conversació següent:

—Com veieu actualment el triple problema: arbitratge, seguretat i desarmament?

—Com acabo de declarar a la Cambra francesa, i segons es concreta en el nostre projecte de desarmament elaborat pel Consell Superior de la Defensa Nacional de França. (Reducció al mínim de tot servei militar defensiu; dissolució de tota organització militarista aliena a aquella missió nacional de defensa; control internacional d'armaments amb dret a investigació; pacte regional d'assistència mútua com a complement del Tractat de Locarno; acompliment total de l'article 16 del Pacte; arbitratge obligatori per a tots els països adherits al mateix.)

—Què en queda, a judici vostre, de la política preconitzada a Locarno?

—Tota entera! Per fortuna, dita política de pau és més ferma que tots aquells obstacles que s'oposen a la seva marxa.

—No veieu, doncs, cap perill per a la democràcia internacional, sobretot per l'europea, en l'ambient de 1932, tan pariona a l'ambient de 1914?

—Molts perills si l'ànima democràtica d'Europa es divideix; cap, si roman unida. Fortificar aquesta unió dels demòcrates de cada país i la compenetració entre totes les democràcies, és, tal vegada, la cabdal missió dels estatistes que no tenim cap altre orgull que el d'èsser incorruptible i autèntica, demòcrates.

—Com vesslumbreu l'esdevenidor de la nostra República?

—La República espanyola té a les seves mans, un demà excel·lent.

—D'on vindrà la llum certa d'aquest demà? De l'esquerra? De la dreta?

—Jo no haig pas d'insinuar el camí que llibèrrimament ha d'eleger cada poble per tal d'acomplir els seus destins. Com vell i lleial amic que sóc d'Espanya, sols puc desitjar que, una vegada encarri-

lada la República com cal, trobi la fita certa del seu benestar i la seva llibertat, àdhuc la via segura del seu progrés il·limitat.

—Quant a això fet fins ara per la nostra República, què us sembla més important i transcendent?

—Tanmateix, la nova llei Agrària. Veig també, amb alegria, que la Constitució de 1931 possibilita la implantació de l'Escola Única, per la qual tant hem lluitat a França fins aclimatar-la i assegurar-la definitivament.

—Què us sembla si parléssim una mica del Mediterrani, senyor President?

—Del Mediterrani, ni parlar-ne. El meu viatge, és netament terrestre i no marítim. Jo he vingut a Espanya —ho dic per la primera vegada i he de repetir-ho sempre que se'm plantegin preguntes d'aquesta mena—, exclusivament en viatge de vacances.

Sóc un polític demòcrata en pla de vacances. Si com a demòcrata mai no tinc vacances —sempre al costat i al servei del poble—, com a polític m'he imposat, durant els tres dies que penso passar entre vosaltres, un repòs absolut.

—Aleshores tampoc no voldreu parlar-nos, senyor President, de la conveniència d'una possible col·laboració francoespanyola al Marroc...

—No, no! Això també és tema polític.

—Secret d'Estat?

—Ja no hi ha secrets; El que hi ha és una ferma decisió de no donar armes polèmiques als enemics de la democràcia amb declaracions inoportunes sobre temes completament gratuïts. Quant s'ha dit per aquests elements antidemocràtics sobre fantàstiques finalitats ocultes del meu viatge a Madrid, és, ho repetixo amb la mateixa energia de sempre, absolutament fals. Jo he vingut entre vosaltres com un fill de la vella República francesa a abraçar, en la il·lustre persona del vostre cap d'Estat, a aquesta jove República germana. Res més que això, és la finalitat del meu viatge.

Saludo efusivo
a la República
española
y al pueblo francés

UN AUTOGRAF D'HERRIOT

DE PLOMA ALIENA

Les coses que diu el senyor Noguera i Comet

Ja deuen estar assabentats els nostres lectors de les darreres declaracions del Sr. Noguera i Comet. Deixem el comentari de les mateixes a un volgut confrare, "Foment", de Reus...

—Si són certes les declaracions posades en boca del senyor Noguera, governador civil, devem dir que ens sembla, pel cap baix, extemporànies, impropies de l'autoritat i representació que ostenta del Govern de la República.

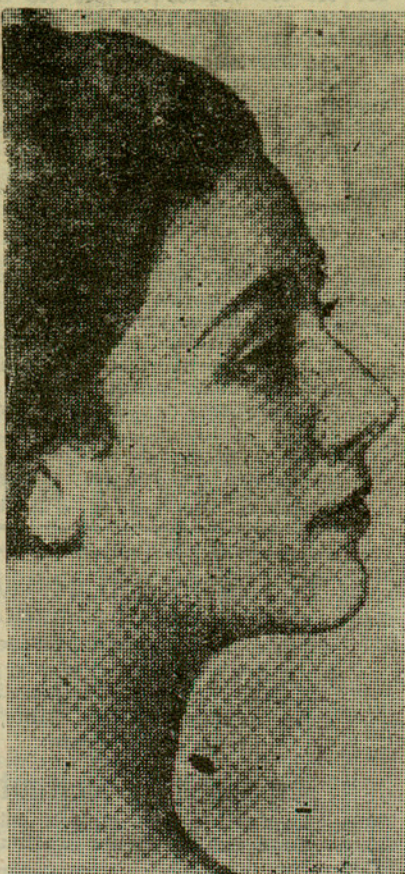
No és admissible que parli com parla, continuant al front del Govern civil. Si té assumptes polítics a dilucidar, personalment, deu fer-ho fora del Govern civil, i com a simple particular. No és lícit que s'aprofiti del lloc que ocupa per a fer política partidista en cap sentit, si no és la política general de la República. Menys heit li és encara que, portat del seu mal humor, digui que ha romput totalment personal i política amb els dirigents de l'Esquerra.

Ha de tenir en compte que entre aquests dirigents, hi ha Macià i els que l'acompanyen en el Govern de Catalunya.

Per tant, és inadmissible que hi pugui haver, actualment, a Catalunya, un governador, o representant qualsevol de la República, enfrontat amb el nostre Govern propi, indisposat políticament i personal amb els seus components. En aquest cas, el seu deure immediat és dimitir, cosa que ja anuncia el senyor Noguera i Comet, ajornant, però, la seva sortida del Govern civil, per al primer de desembre. És, això un repte al Govern de Catalunya? Perquè cal tenir en compte que un diari li fa dir que "dilluns publicarà una circular donant instruccions per a la propera campanya electoral."

Si és cert això darrer, ho creiem senzillament intolerable. Qui és el senyor Noguera i Comet per ficar-se en el que no el demanen? Què potser es creu virrei de Catalunya? Doncs, està completament equivocada i la rancúnia se l'haurà de fer passar per un altre mitjà, no intervenint en allò que és allò a la seva jurisdicció. Perquè ja fóra altra cosa si les instruccions al·ludides partissin del Govern de la República, i encara, en aquest cas, foren discutibles, i àdhuc rebutjables, en nom de l'autonomia de Catalunya.

Quant més tractant-se d'un simple governador civil manat a desaparèixer per imperi del propi Estatut votat per les Constituents.

Iolanda Pereira "Miss Univers 1930" en el concurs de Rio de Janeiro posseïx un perfil tan perfecte que el Govern del Brasil l'ha triat per a figurar en les monedes d'argent que va acunyar

COMENTARIS ELECTORALS

De Girona ens ve la nova que els senyors Miravittles, Estarín i Gaiolà figuraran en la candidatura del Bloc Obrer i Camperol i que aquesta, en lloc d'èsser de minoria, serà de majoria.

A base dels noms de Carles Jordà, Camps i Arboix i Garganta, sembla que el Partit Catalanista Republicà de Girona prepara a correu una candidatura per majoria.

Els radicals de Sabadell s'han reunit en assemblea i han nomenat candidat a Josep Vilanova Reig.

La Lliga, de Sabadell, presenta pel seu compte Ramon Picart.

Destacats elements cavernícoles de Tarragona han concertat, a darrera hora, una intel·ligència per a la propera lluita electoral. Segurament no s'ovindran.

El Pueblo, de Tortosa, diari marcel·linista, mancant a la veritat, dedica unes quantes frases molestes per a Lluís Companys.

I, a més, assenta la curiosa teoria "que presentar una candidatura d'esquerra contra la d'ells, és afavorir les dretes", oblidant que va ésser l'Esquerra Republicana la que primer va anunciar el seu propòsit de prendre part en la lluita electoral.

El senyor Serra Pascual —l'existència del qual ignoràvem— ens diu el següent:

"L'ex-candidat a diputat a Corts pel partit radical, Josep Serra Pas-

qual, diu que va renunciar a figurar en la terna de candidats per disconformitat amb l'actual orientació del partit, que s'aparta, al seu entendre, del sentit obrerista que abans l'inspirava i per creure que els actuals dirigents del partit de Catalunya no poden efectuar l'avanzada tasca social que ell creu necessària. Per tot això se'n va a col·laborar al Partit Republicà Democràtic Federal, el darrer manifest del qual ha vist continguts els antics principis del partit radical."

El Centre Federal del carrer Diputació-Viladomat ha resolt canviar el nom pel d'El Pacte. I, a més, ha pres el següent acord:

"No integrar-se a la candidatura del Comitè Federal, però sí prestar-li ajut si aquest Centre no es coaliga amb els partits esquerrans de Catalunya, amb orientació estatal d'Espanya; per la qual cosa es dona un vot de confiança a la Directiva perquè acompleixi aquest acord i, si es resolgués sumar-se a la candidatura del Comitè Federal, no integrar-se a dit Comitè, conservant la personalitat d'El Pacte."

El Partit Nacionalista Català ja no va sol a les eleccions. Ara, hom parla d'una "candidatura nacionalista" integrada per elements de diverses organitzacions.

Podem riure's un xic d'aquell acord de la Lliga de no voler coaligar-se amb els tradicionalistes. Vegeu el que diu El Correo Catalán:

"En una reunió celebrada el domingó per los dirigentes de los partidos de derecha y la Lliga Regionalista llegóse a un acuerdo para la formación de una amplia coalición electoral que luche con candidatura de mayoría en las elecciones próximas. La Junta Provincial Tradicionalista ha hecho ya la designación de sus candidatos que ha recaído en personas de gran prestigio en las comarcas tarraconenses. Lo mismo han hecho las demás fracciones políticas."

Segons sembla, la candidatura del partit radical està essent objecte de laborioses gestions, la direcció de les quals porta personalment el senyor Lerroux. Sembla que fins ara sols hi ha acord ferm pel que respecta als noms dels senyors Antoni Montaner, Albert Bernis, Rupert Roldós, Josep Maria Serraclara, Eduard Calero i Eladi Gardó.

S'hi barregen també, com a probables, els noms del senyor Lluís Staquella, de l'ex-regidor senyor Bernaldo de Quirós i dels senyors Albert i Capdevila (Josep).

Es propòsit dels elements del partit radical fer un lloc en la seva candidatura per a un representant de cada un dels Centres regionals de més densitat i arrelament, tals com la Casa de València, el Centre Aragonès, el Centre Andalusí i el Centre Gal·lec.

Es considera també molt probable que en la candidatura radical hi vagin, formant aliança, algunes persones del partit radical-socialista de Barcelona.

La festa profana d'avui

«Per Tots Sants, capes i mocadors grans», deien els nostres avis

Avui, Barcelona ha fet festa. S'ha repetit un cop més que la força de la tradició s'hagi imposat d'una manera indiscutible. Però cal que els reaccionaris, que veuen en observar aquestes festes un refús a obeir les disposicions de la República, no es facin cap mena d'illusos. El poble de Barcelona observa una festivitat del tot profana, per rutina o pel desig de fer festa, sense recordar-se dels sants ni cosa per l'estil.

Els nostres avis deien que la festa d'avui era la primera festa de l'hivern. Era, per a ells, més que altra cosa, una diada climatològica. En tal dia com avui el bon ciutadà treia de casa l'abric, fes el temps que fes i encara que portant-lo s'ofegues de calor. El que no portava abric era que no en tenia. Val a dir que abans de Tots Sants, per fred que fes, ningú no s'atrevia a portar abric pel carrer si volia estalviar-se d'èsser criticat pel veïnat.

El refraner barceloní ja ho diu:

Per Tots Sants,
capes i mocadors grans.

Com també ho diu el distic següent:

Per Tots Sants,
desa el vano i treu els guants.

El paganisme de la festa ja es palesava llavors amb el fet que el ciutadà, oint una missa, es considerava pagat amb l'Església, però per quedar bé amb la tradició havia d'anar al cafè al matí, per tal de posar a les rifes de panallets que en ell es feien. Havia de fer, al vespre, la típica castanyada, festa familiar que era causa de no poques indigestions. La castanyada dels nostres avis consistia en atipar-se de panallets i castanyes, teca embajadora que solament podia anar passant a força de vasos de malvasia de Sitges. Palesa l'esperit de previsió dels nostres avis el detall que, per evitar que la mainada mengessin massa castanyes, amb el consegüent perill per a la seva digestió, s'obligava els petits a dir un Pare Nostre per cada una que en mengessin.

La festa —teca i descans— ha perdurat fins avui amb tot el seu caràcter pagà. I sincerament creiem que no serà tasca fàcil l'esborrar del calendari de costums del nostre poble la celebració d'aquestes diades tradicionals que, més que res, són herències dels nostres avis.

La baixa de valors a la Borsa de Barcelona, era produïda per individus poc escrupulosos i, obertament, enemics del règim. — S'aplicarà la Llei de Defensa de la República. — Manifestacions del senyor Moles

En rebre els periodistes aquest migdia, el governador civil, senyor Moles, els ha fet les següents manifestacions:

—Ja fa uns dies que estava treballant en l'assumpte aquest de la campanya que "està fent per tal de produir la baixa de valors i amb ella foragitar el crèdit. No els he dit res fins avui, puix que m'interessava que les primeres gestions es fessin de sobre sense desvetllar recels de ningú i que així poguessin ésser més fructuoses. Avui, d'acord amb el delegat d'Hivernada, han estat examinats i segellats els llibres de tots els agents de canvi i Borsa de Barcelona pels professors

mercantils de la Delegació, havent fet les diligències necessàries per tal que no hi pugui haver cap sorpresa.

—Hi ha hagut algun incident? — ha preguntat un dels reporters.

—Sí. Un dels agents s'ha negat a ensenyar els llibres allegant que avui era festa i que, per tant, no estava disposat a obrir el despatx. Ha dit també que tampoc no podria fer-ho demà, puix que sortia de viatge cap a Andalusia i que probablement trigaria uns vint dies en tornar a Barcelona.

Tenint això en compte — ha afegit el senyor Moles — han estat donades ordres per tal que sigui repetida la

diligència ajudada per la policia, i que si es negava a ensenyar els llibres fos detingut. Es de creure que en aquestes condicions l'esmentat agent no haurà oposat cap resistència.

—No hi ha hagut detencions?

—S'ha cursat ordre de detenció contra tres individus que sembla que són dependents d'un soci del Mercat d'Hiure de Valors, dels quals se servien alguns agents de canvi i Borsa per a practicar algunes operacions que a aquests no els estan permeses.

—Hi ha documents comprometedors per tal que?

—En el meu poder obren documents acreditatius d'irregularitats que afecten els interessos públics, per quin motiu, i sense perjudici de l'acció judicial, que s'ha encarregat d'esbrinar la quantia i qualitat del delictes que hi pugui haver, estic formant l'expedient oportú que trametaré al Ministeri de la Governació amb proposta de les sancions que conforme a la Llei de Defensa de la República correspongui imposar.

Sembla que a Villa Cisneros — ha acabat dient el governador — hi manca algun borsista.